

โครงการสอน (Course Outline)
สาระการเรียนรู้รายวิชา พระพุทธศาสนารหัส ส32201

ครูผู้สอน   ม.บรรณบวร   สตาภิรมย์
ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ .....   มัธยมศึกษาปีที่ 5   ภาคเรียนที่ 1 /2557

ลักษณะวิชา

สาระพื้นฐาน   สาระเพิ่มเติม   กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน   อื่น ๆ

1) คำอธิบายรายวิชา(ภาคเรียนที่ 1)

ศึกษา วิเคราะห์ ลักษณะประจำชาติไทยในพระพุทธศาสนา หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา (พระอนุรุทธเถระ พระองคุลิมาลเถระ พระธัมมทินนาเถรี จิตตคหบดี) ศาสนิกชนตัวอย่าง (สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญาันทภิกขุ) ชาตก (มโหสถชาตก) วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัย หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 ประกอบด้วย ทุกข์ (ชั้น 5-โลกธรรม 8) สมุทัย (กรรมนิยาม-กรรม 12 มิจฉาวณิชา 5) นิโรธ (วิมุตติ 5) มรรค (อุปทานิยธรรม 7 ปาปนิกรรม 3 ญาณธรรมมีกตลสังวัตตนิกรรม 4 โภคอาทิยะ 5 อริยวัฑฒิ 5 มงคล 38 (ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่น จิตไม่เศร้าโศก จิตไม่มัวหมอง จิตเกษม) พุทธศาสนสุภาษิต (คนขยันเอาการเอางาน กระทำเหมาะสม ย่อมหาทรัพย์ได้ เกิดเป็นคนควรจะพยายามจนกว่าจะประสบความสำเร็จ ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง การเป็นหนี้เป็นทุกข์ในโลก) การสังคายนา พระไตรปิฎก

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการปฏิบัติ และกระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2) ตัวชี้วัดรายภาค(ภาคเรียนที่ 1)

ตัวชี้วัดรายภาค	ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
1. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	มฐ. ส 1.1/6-8
2. วิเคราะห์พระพุทธเจ้าในฐานะเป็น มนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด ในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือ วิเคราะห์ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	มฐ. ส 1.1/2
3. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	มฐ. ส 1.1/14
4. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ	มฐ. ส 1.1/13
5. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่	มฐ. ส 1.1/15
6. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	มฐ. ส 1.1/17

3) เนื้อหาวิชา

ภาคเรียนที่ 1

ระยะเวลา	เนื้อหาการเรียน
เนื้อหาการเรียนก่อนสอบกลางภาค – สอบกลางภาค	<p>หน่วยที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา - หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ - การคิดตามนัยแห่งพระพุทธศาสนา และการคิดแบบวิทยาศาสตร์ - พระพุทธศาสนาเน้นการฝึกหัดอบรมตน และการพึ่งพาตนเอง - พระพุทธศาสนามุ่งอิสรภาพ <p>หน่วยที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวกศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก</p> <ul style="list-style-type: none"> - พุทธประวัติ - ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา
เนื้อหาการเรียนหลังสอบกลางภาค – สอบปลายภาค	<p>หน่วยที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระรัตนตรัย - อริยสัจ ๔ <p>หน่วยที่ 4 พระไตรปิฎกและพุทธศาสนสุภาษิต</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - พระไตรปิฎก - พุทธศาสนสุภาษิต
--	---

4) วิธีการวัดผลประเมินผล

สัดส่วนคะแนนการวัดผลประเมินผล = คะแนนประเมินตามสภาพจริง (60 คะแนน) : คะแนนสอบ (40 คะแนน)

การวัดตัวชี้วัดรายภาค

ภาคเรียนที่	ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)
1	1 - 6

5) รายละเอียดการเก็บคะแนน

ภาคเรียนที่ 1

การเก็บคะแนนก่อนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- อภิปรายประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	10
2	- ใ้งานการเผยแพร่พระพุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยา	5
3	- ใ้งานการดำเนินชีวิตตามแบบอย่างของพระสาวก พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	10

การเก็บคะแนนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- ทดสอบประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	10
2	- ทดสอบพุทธประวัติ	10

การเก็บคะแนนหลังสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
4	- อภิปราย อริยสัจ4	10
5	- อภิปรายการสังคายนาพระไตรปิฎก	5
6	- อภิปรายประวัติศาสตร์ศาสนาสำคัญในประเทศไทย	10

การเก็บคะแนนแฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) : 10 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- สื่อประกอบการอภิปรายประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	5
4	- สื่อประกอบการอภิปราย อริยสัจ4	5

การเก็บคะแนนสอบปลายภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
4	- ทดสอบหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	10
5	- ทดสอบพระไตรปิฎก	10

โครงการสอน (Course Outline)
สาระการเรียนรู้รายวิชา พระพุทธศาสนารหัส ส32202

ครูผู้สอน   ม.บรรณบวร   สตาภิรมย์
ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ .....   มัธยมศึกษาปีที่ 5   ภาคเรียนที่ 2 /2557

ลักษณะวิชา

สาระพื้นฐาน   สาระเพิ่มเติม   กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน   อื่น ๆ

1) คำอธิบายรายวิชา(ภาคเรียนที่ 2)

ศึกษา วิเคราะห์ ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสมาชิกในครอบครัวและสังคม ปฏิบัติตนตามศาสนพิธี พิธีกรรมของพระพุทธศาสนา (พิธีบรรพชาอุปสมบท บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี) สวดมนต์ แปลและแผ่เมตตา และบริหารจัดการและเจริญปัญญาภาวนาตามหลักสติปัฏฐาน การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ วิธีคิดแบบวิภาษวาท การสัมมนาและเสนอแนวทางในการดำรงรักษาพระพุทธศาสนา และศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาดน พัฒนาชาติ และโลก หลักธรรมทางศาสนาในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการปฏิบัติ และกระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2) ตัวชี้วัดรายภาค(ภาคเรียนที่ 2)

ตัวชี้วัดรายภาค	ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
1. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง	มฐ. ส 1.2/1-2
2. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญของศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	มฐ. ส 1.2/4
3. เห็นคุณค่า เชื่อมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	มฐ. ส 1.1/19
4. สวดมนต์ แผ่เมตตาและบริหารจัดการ และเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	มฐ. ส 1.1/20
5. สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการดำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาดน พัฒนาชาติและโลก รวมทั้งเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	มฐ. ส 1.1/5,22
6. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน	มฐ. ส 1.1/21

3) เนื้อหาวิชา

ภาคเรียนที่ 2

ระยะเวลา	เนื้อหาการเรียน
เนื้อหาการเรียนก่อนสอบกลางภาค – สอบกลางภาค	หน่วยที่ 5 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ชาวพุทธ - มารยาทชาวพุทธ หน่วยที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี <ul style="list-style-type: none"> - วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - ศาสนพิธี
เนื้อหาการเรียนหลังสอบกลางภาค – สอบปลายภาค	หน่วยที่ 7 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการ - การเจริญปัญญาตามหลัก - โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 8 พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนา <ul style="list-style-type: none"> - สภาพปัญหาในชุมชนและสังคมไทย - ธรรมะกับการแก้ปัญหา - แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม - การสัมมนาและเสนอแนวทางในการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา - การปกป้องคุ้มครองพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในสังคมไทย - การปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ หน่วยพิเศษ หลักธรรมทางศาสนาในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข <ul style="list-style-type: none"> - ความของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข - หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของศาสนาคริสต์ - หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของศาสนาอิสลาม - หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู - หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของศาสนาสุข

4) วิธีการวัดผลประเมินผล

สัดส่วนคะแนนการวัดผลประเมินผล = คะแนนประเมินตามสภาพจริง (60 คะแนน) : คะแนนสอบ (40 คะแนน)

การวัดตัวชี้วัดรายภาค

ภาคเรียนที่	ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)
2	1 - 6

5) รายละเอียดการเก็บคะแนน

ภาคเรียนที่ 2

การเก็บคะแนนก่อนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- แสดงบทบาทสมมติ มารยาทชาวพุทธ	10
2	- เรียงความประสบการณ์การทำกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	5
4	- สวดมนต์หมู่	10

การเก็บคะแนนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- ทดสอบหน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	10
2	- วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและหลักธรรมที่เกี่ยวข้อง	10

การเก็บคะแนนหลังสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
3	- ใบงานประโยชน์ของปัญญาและการฝึกให้เกิดปัญญา	5
5	- สัมมนาแนวทางในการธำรงพระพุทธศาสนา	10
6	- อภิปรายหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาสำคัญในประเทศไทย	10

การเก็บคะแนนแฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) : 10 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
5	- สื่อ, ชิ้นงาน, ผลงานจากการสัมมนาแนวทางในการดำรงพระพุทธศาสนา	5
6	- สื่อประกอบการอภิปรายหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาสำคัญในประเทศไทย	5

การเก็บคะแนนสอบปลายภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
3	- ทดสอบการบริหารจิตและการเจริญปัญญา	10
6	- ทดสอบหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	10